

Zomernummer

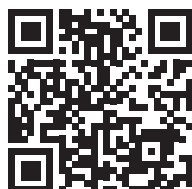
Noorderzon - Buitenles - Noaberschap

Buurtkrant

Noorderplantsoen

Jaargang 49

Zomer 2023

Scan en ga direct naar de nieuwe site:

Noorderplantsoenbuurt.nl

Voorwoord

Beste buurtgenoten, Een nieuw gezicht, een nieuw geluid, een nieuw redactielid: dat ben ik, Hans Tulp. Ik ben sinds kort toetreden tot de redactie van de Buurtkrant. Krant is wel een zeer bescheiden naam voor wat u nu in handen hebt. Ik woon al sinds 2006 aan de Verlengde Grachtstraat en al die jaren heb ik altijd met plezier de Buurtkrant Noorderplantsoen gelezen. En nu sta ik aan de andere kant: ik ben één van de redacteurs van de Buurtkrant. Ik heb er zin in, ik verwacht

dat ik de plantsoenbuurt nog beter leer kennen. En mogelijk: buurtgenoten die mij leren kennen.

Als ik dit schrijf staan prunussen en krentbomen net in bloei. Op een schuin in het wa-

ter gevallen tak zie ik drie schildpadden, heerlijk in de voorjaarszon. Wat boffen wij toch met zo'n mooi plantsoen naast de deur. Zolang studenten en jonge stadjsers (nog) niet in groten getale – toch wel mooi Nederlands hè – de grasvelden bezetten om te bbq-en, kunnen wij in alle rust genieten.

Ik ben graag actief bezig in mijn vrije tijd. Die heb ik genoeg sinds ik (in 2015) met pensioen ben. Ik vind het fijn om de natuur in te gaan. Ik doe dat graag met de fiets of ik maak een boswandeling. Speciaal in deze periode ga ik graag naar de graanvelden in Oost-Groningen om kiekendieven te observeren. Ik ben lid van de Werkgroep Grauwe Kiekendief. Dan ben ik ook nog vrijwilliger bij Groninger Kerken en ik maak graag muziek met mijn luit. Ik vind het leuk om die verschillende hobbies met elkaar te combineren. Zo fiets ik om de week een vaste fiets-

route om roofvogels te tellen. Of ik neem mijn luit mee naar de kerk in Feerwerd (Groninger Kerken eigendom) om daar van hemelse luitklanken te genieten.

Toen Alfons (één van de andere redacteurs) mij vroeg of ik een idee had voor een nieuwe rubriek, antwoordde ik meteen met “ja”. Ik ben blij dat ik bij u een nieuwe rubriek mag introduceren: Er zit muziek in ... en dan volgt de naam van een muziekinstrument. Bijvoorbeeld een artikel over de piano of over de saxofoon. Wie weet komen we bijzondere muzikanten op het spoor. We beginnen met het instrument dat ik het beste ken: de luit. Het verhaal van de luit. Tijdens het Oplooppodium van 30 april in het Buurtcentrum heb ik over mijn instrument verteld en luitmuziek ten gehore gebracht.

‘Ik wil u graag welkom heten.’

Om kennismaking met mijn persoon af te ronden: ik ben als vrijwilliger werkzaam in de Huiskamer voor Oranjewijk en Noorderplantsoenbuurt. Elke vrijdagmorgen van 10.30 tot 11.30 ben ik gastheer voor wie even voor een koffie langs komt. U leest het goed: het Buurtcentrum en de Huiskamer zijn óók voor bewoners van onze plantsoenbuurt. Dit was mij niet bekend totdat ik de vrijwilligersvacature in de seizoensbrochure zag staan. Dus: u bent van harte welkom in de Huiskamer van het Buurtcentrum. Ik wil u graag welkom heten.

Dit is het dan, mijn eerste bijdrage aan de Buurtkrant Noorderplantsoen. Veel leesplezier.

Hans Tulp

Buurtvereniging

Gerard van de Poll (Voorzitter)
Léon Dirrix (Secretaris)
Jesse Koffeman (Penningmeester)
Sietze Jan Boer, Els Lugthart

bestuur@noorderplantsoen.nl

(050) 5713523
Prinsesseweg 44-1
9717 BK Groningen
NL43TRIO0197898858

Redactie

Léon Dirrix, Bart Jongeling,
Alfons Pot, Hans Tulp

redactie@noorderplantsoen.nl
noorderplantsoenbuurt.nl

Druk & verspreiding

CopyRight!
Kerklaan 49-51
(050) 5714666

Handig

Brandweer Sontweg: 088 162 5000
Wrak of weesfiets melden: 14 050
Overlast: 0900 8844
Storing container: (050) 367 1000
Whatsapp Gemeente: 06 128 23 97
Wijkagent: 0900 8844

Oudpapier

Gemeente.groningen.nl/afvalwijzer/groningen

04 Van de voorzitter

05 Noorderzon Festival

06 Hedendaagse schildertip

08 Even voorstellen

09 Kroonkurken

10 Grote roerganger gaf
gedonder

12 Buitenles

14 Er zit muziek in: de luit

15 Kunst van het Maken

16 Noaberschap

17 Buren helpen Buren

19 Passanten in het plantsoen

20 Groenste Buurt

25 Het menselijk ecosysteem

27 Make rules, not war

28 Klustips

29 Puzzel

Van de voorzitter

We zitten weer in de mooiste tijd van het jaar, het voorjaar. Vers blad aan de bomen en struiken, overal zingende vogels, mensen die van het voorjaar genieten, een wandelingetje maken of in het gras in het Noorderplantsoen zitten. Fijn dat velen van het Noorderplantsoen kunnen genieten en zich kunnen ontspannen. De gemeente heeft het maar druk met het schoonhouden van het plantsoen. Over het algemeen valt de rommel die bezoekers maken mee en de afvalcontainers worden elke dag geleegd. Zo blijft het plantsoen schoon.

Kabels en leidingen

Van de werkzaamheden bij het leggen van de kabels en leidingen worden bewoners niet altijd blij. Als buurt hebben we bij de gemeente geklaagd over de planning van de bedrijven. Vooral een deel van de Tuinbouwstraat is een voorbeeld van hoe slecht het kan gaan. De straat is daar vanaf september 2022 met regelmaat open geweest. De straat en de stoepen zien er al maanden vreselijk uit en je vraagt je af wanneer het einde in zicht is. De gemeente heeft onze klacht aan de bedrijven doorgespeeld en we hopen dat het bij andere straten beter zal verlopen. Eigenlijk is het bizar dat de gemeente het project “Samen aan de Leiding” heeft gepromoot. Er is zo te zien weinig van dit nobele streven terecht gekomen omdat de bedrijven er een zootje van hebben gemaakt. Jammer!

Stratenaanpak

Kerklaan

De voorbereidende werkzaamheden voor de Kerklaan zijn begonnen. Een klankbordgroep van bewoners inventariseerden samen met de gemeente en een projectleider de knelpunten in de straat. Het moet een fietsstraat worden, maar het probleem

voor de bewoners is eerder dat er te veel fietsers zijn. Soms kun je amper de straat oversteken en voor zebra's wordt niet gestopt. Verder is het vergroenen van de straat belangrijk, waarbij de bomen een zorg vormen. Ze blijken destijds in te arme grond gepoot en de boomspiegel is te klein.

De planning is dat voor de zomervakantie het eerste ontwerp gemaakt kan worden. De uitvoering van de aanpak van de Kerklaan staat gepland in 2024.

Tuinbouwstraat

Op initiatief van het bestuur zijn een aantal bewoners van de Tuinbouwstraat, tussen Tuinbouwdwarsstraat en Moesstraat, met de gemeente bij elkaar geweest. De wens is om de straat gelijk te maken aan het laatste deel van de Tuinbouwstraat. De gesprekken tussen de gemeente en de aannemer voor de kabels en leidingen is gestart om de uitvoering te bespreken – wie doet wat?-. We zijn nog niet zeker dat het allemaal goed komt, maar zitten er boven op.

Stadhouderslaan

De gesprekken tussen de bewoners en de gemeente zijn inmiddels geweest. Terwijl ik dit schrijf kan ik nog geen details melden. Er wordt in elk geval aan gewerkt.

Prinsentheater

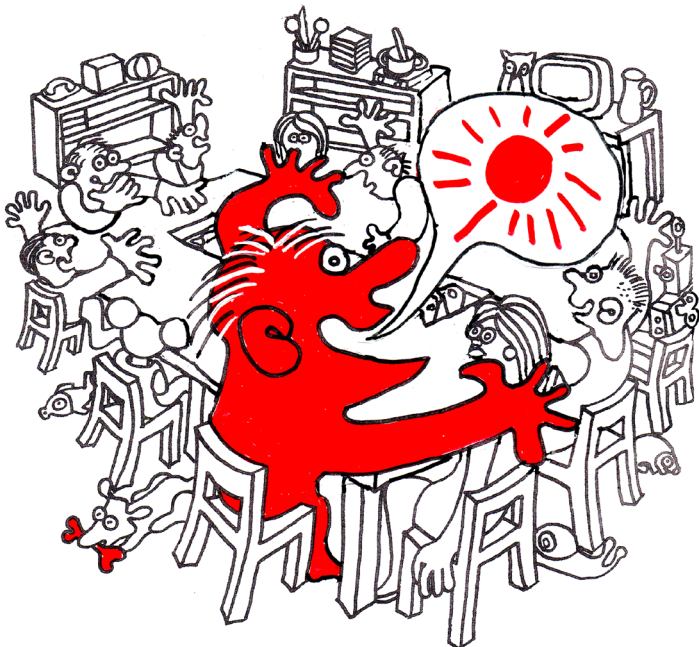
Op de oproep wie belangstelling heeft voor het project Prinsentheater in de vorige buurtkrant hebben zeker 5 bewoners zich gemeld. De afspraak met de gemeente moest helaas, vanwege een vakantie van een medewerker, verschoven worden en zal in juni plaatsvinden. Verder heeft zich een instantie, die vaker met het ontwikkelen van dergelijke projecten bezig is geweest, zich gemeld voor adviezen. Op zich hebben we geen haast omdat het theater pas in ± 2025 beschikbaar zal komen, maar we gaan wel gestaag door. We houden je op de hoogte.

Bewonersvergadering

Op de bewonersvergadering van 17 april was weer een trouwe bezoekersgroep aanwezig. Er zijn een aantal buurtzaken besproken variërend van groen, tot bouwen en van straten tot leidingen. Op de vraag vanuit het bestuur of er 1 of 2 keer per jaar een bewonersvergadering gehouden moet worden, werd duidelijk gereageerd – het moeten er 2 blijven. De belangrijkste reden was dat het goed is elkaar bij te praten en te ontmoeten.

Het bestuur wenst ieder een fijne zomer.

Gerard van de Poll

Noorderzon Festival

Een zomer vol dans, theater, muziek, literatuur, lezingen, wetenschap en meer. Noorderzon komt er weer aan! De 33e editie van Noorderzon vindt plaats van donderdag 17 t/m zondag 27 augustus. Het Noorderplantsoen en verschillende locaties in de binnenstad van Groningen vormen dan het decor voor een elfdaags festival langs een uitdagend internationaal, nationaal en lokaal programma. De kaartverkoop start op zaterdag 17 juni 12.00 uur via noorderzon.nl. Elke maand maakt de organisatie meer programma bekend.

Programma

Het eerste programma is inmiddels bekend. Uit Frankrijk komt Johann Le Guillerm / Cirque ici met hypnotiserend circus zoals je nog niet eerder zag, prijswinnend muzikant Matthias Schack-Arnott brengt een adembenemend droom-orgel mee uit Australië én Tomoko Mukaiyama (Nederland/Japan) neemt de bezoeker mee in de wereld van Joruri (Japans poppenspel) en anime.

Uit Italië komt de wereldberoemde regisseur Romeo Castellucci met een indringende woorden-rave, het veelbelovende jonge gezelschap La tristura presenteert hun voorstelling Zombie Girls voor het eerst buiten hun thuisland Spanje en het Noorse De Utvalgte neemt een onverwachte duik in de donkere krochten van het internet. Buck Meek (Big Thief) reist af vanuit de Verenigde Staten voor een Concert in spiegel tent Pollux in het Noorderplantsoen.

Het gehele internationale hoofdprogramma is vanaf 17 mei te bekijken via noorderzon.nl

Tickets en informatie

De online kaartverkoop verloopt ook dit jaar weer in etappes. Kaarten zijn vanaf deze momenten online verkrijgbaar via noorderzon.nl

Op 17 juni gaat het internationale hoofdprogramma in de verkoop en op 17 juli het volledige programma. Tijdens het festival kunt u ook terecht in de Winkel, in het Noorderplantsoen, voor informatie, tickets en merchandise.

Vrienden worden?

Vrienden van Noorderzon ondersteunen het festival en ontvangen korting op voorstellingen, eerder toegang tot de kaartverkoop en een aantal andere fijne extra's. Meer informatie kunt u vinden op noorderzon.nl/vrienden

Handige data

17 juni 12:00 uur | Kaartverkoop (inter)nationaal hoofdprogramma van start

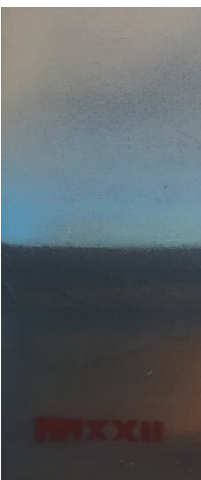
17 juli 12:00 uur | Kaartverkoop volledig programma van start

7 t/m 16 augustus | Opbouw in het Noorderplantsoen

17 t/m 27 augustus | Noorderzon 2023

28 augustus t/m 1 september | Afbouw in het Noorderplantsoen

Tot Noorderzon!

Hedendaagse schildertip:

Lang lang geleden trokken kunstschilders de open lucht in met de nieuwste uitvinding 'de verftube', heel heel modern en handig was dat toen.

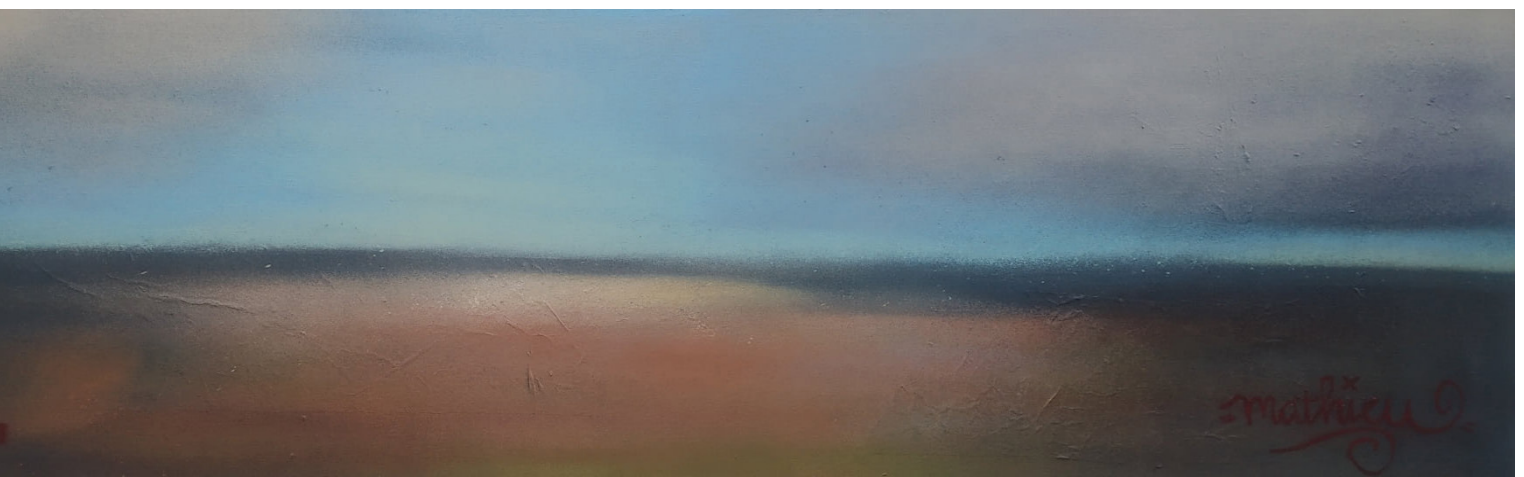
Kort geleden heb ik een vermakelijke moderne variant gevonden om als hedendaags kunstenaar ook wat in deze traditie rond te rommelen, die ik iedereen aan kan raden!

Namelijk; met een hele lading spuitbussen op pad gaan en dan ter plekke een doek schilderen. Hoera!

Bij deze een kort overzicht van de in wind en weer ontstane werken; featuring onder andere onze plantsoenvijver.

Noorderplantsoen Groningen
Balloerveld met het torentje van Rolde
Hunebed G1 bij Noordlaren
Het Wad bij Noordpolderzeil

MATHIEU

Even voorstellen

Mijn naam is Avelon Hoving, 27 jaar, sinds oktober woonachtig in de mooie Bergstraat en sinds kort de nieuwe fotografe van de Buurkrant. In mijn dagelijkse leven werk ik bij 'The Chesterfield

Band' in de rol van marketingmanager. Een familiebedrijf waar ik samen met mijn vader, twee broers en andere collega's vol passie en enthousiasme de mooiste leren tassen en accessoires creëer en over Europa (en daarbuiten) verspreid. Neem vooral een kijkje op onze site www.chesterfieldbags.com ☒

Zoals bij zovelen is fotografie een uit de hand gelopen hobby, die is ontstaan tijdens mijn reizen naar verre bestemmingen. Met een camera in je hand kijk je toch anders naar je omgeving. Je scout als het ware de mooiste aanzichten van de wereld om je heen. Dan kom je erachter: om je in een mooie omgeving te bevinden, hoeft je niet ver weg te gaan. Daarvoor kun je gewoon de deur uitstappen richting het plantsoen. Opeens vallen dingen je op die je anders waarschijnlijk niet waren opgevallen – een plantsoenganger genietend van de voorjaarszonnestralen, een sierlijk versierd grachtenpand of een bijzonder mooie vogel (lees de ijsvogel!!). Omdat er zoveel moois te zien is, zo dicht bij ons in de buurt! Omdat buiten zoveel leuker is dan binnen. Omdat je elke keer een nieuw stukje plantsoen ontdekt.

Ik verheug me op de lange warme zomeravonden, waarop ik, uitgerust met camera, de mooiste momenten in het plantsoen kan vastleggen.

Sinds kort heb ik een Instagram pagina voor onze buurt aangemaakt, hierop zal ik de mooiste kiekjes met jullie delen:

@noorderplantsoenbuurt

Kroonkurken

De zon gluuert langs de takken
mijn rug verwarmd als door een straalkacheltje
Boomkruipers hippen omhoog tegen de stam
Ik plop nog een flesje bier open, het drinkt als limonade
mijn medestudenten praten steeds luider
onze lach gevangen door de bomen
De buurvrouw houdt mijn blik vast
haar zwart gebreide trui showt haar schouders
Ik leun achterover, en schop wat flesjes aan de kant
stoer wil ik zijn, gezien worden door de dames
Onze ogen kruizen weer, ze heet Sarah
we proosten de glazen van belofte
De zwoele avond doet wonderen
vingers worden aangeraakt, als vlinders een bloem
Het is tijd om te gaan
vestjes worden aangetrokken
kratten gevuld met lege flesjes
peuken opgepakt
kroonkurken uit het gras gevist
en vuilniszakken gevuld met afval
Als ze omkijken zien ze alleen nog
hun afdruk in het gras

© Janine Spöelman

Grote roerganger gaf gedonder....

'Hij verdiende het om eens flink bekogeld te worden met het voer des volks'

Als u, lieve buurtgenoot, denkt dat de spanning tussen behagen en beschermen in het Noorderplantsoen iets is van de laatste tijd, lees dan deze geschiedenis eens. Ik neem u drie en twintig jaar mee terug in de tijd. De Twin towers stonden nog fier overeind. We maakten ons zorgen om wat onze privacy blootstellen aan de media (het tv programma Big Brother!) psychisch voor gevolgen had. maar geen nood, de markt loste alles wel op.

We schrijven het jaar tweeduizend. Een groep kunstenaars kwam bijeen met waanzinnige plannen voor in het Noorderplantsoen. Titel van de manifestatie: 'Tien in het gras, twintig onder dak.' Een van hen, John Körmeling had een plan voor een kunstwerk in de plantsoenvijver. John is de kunstenaar die al eens een reuzenrad voor auto's had bedacht. Ik heb zelf ervaring; in 1998 draaide ik met mijn Renault 19 bevreemdende

rondjes boven de Utrechtse binnenstad. Welnu, deze kunstenaar stelde voor om de plantsoenvijver te verrijken met een echt nijlpaard. Toen hij vernam dat die beesten gevaarlijker zijn dan leeuwen besloot hij er vanaf te zien.

Geen echt nijlpaard in de vijver, dat was een tegenvaller. Kunstenaar Hans van Houwelingen kwam met een alternatief. Hij haalde zijn inspiratie uit de verhouding tussen kunst, ideologie en politiek. Van Houwelingen stelde voor om een groot beeld van Lenin in het plantsoen te plaatsen. In de Tjuchemse voortuin van de ondernemer Henk Koop stond er eentje. Koop had hem zelf in het voormalige Oost-Duitsland op de kop getikt. Stel nou eens dat de bronzen Lenin in volle glorie in ons plantsoen zou staan- hoe onwerkelijk zal dat zijn? Een spel met tijd en ruimte!

Samen met tentoonstellingscoördinator Ankie Boomstra had Van Houwelingen de handen vol aan het realiseren van het project. De heer Koop stelde nogal wat voorwaarden, hij had ervaring met Lenin uitlenen. Het gevaarte was maar liefst tien meter hoog, zo hoog als een huis met vier verdiepingen. Bovendien woog Lenin zeventien ton, het gewicht van een brandweerauto.

Een kunstmanifestatie in het Noorderplantsoen organiseren moet voor Boomstra hebben aangevoeld als het regelen van een reünie concert van the Village People in Kaboel. Zo merkte ze dat er heel veel mensen over het Noorderplantsoen gaan. Tegen het Nieuwsblad van het Noorden zei Ankie Boomstra: 'De stadsecoloog komt eraan te pas, openbare werken komt kijken, politie en brandweer; iedereen moet toestemming geven.' Zo moest er voor het beeld een speciale fundering worden gemaakt. Toen de tentoonstelling voorbij was zou de grasmat

waarin de fundering had gezeten aan complete vervanging toe zijn. Maar dit was nog niet alles. Hans van Houwelingen liet twintig ton aardappelen aan Lenins voeten storten. Hij doopte de installatie: 'voer voor het volk'. Stadgers mochten de piepers meenemen en gebruiken in het avondeten. Het volk - de stadgers - dacht daar geheel anders over. Het was het staartje van de jaren negentig. De markt loste alles op, Lenin was de schlemiel. Hij verdiende het om eens flink bekogeld te worden met het voer des volks. Het beeld kwam al snel onder een dikke smurrie te zitten.

Martijn Renkema - destijds woordvoerder van de werkgroep Noorderplantsoen - kon de geur van rotte aardappelen al van ver ruiken als hij richting het plantsoen fietste. Zelfs toen de manifestatie voorbij was en Lenin allang terug in Tjuchem was de geur nog niet verdwenen. Aan het Nieuwsblad meldde Renkema: 'De aardappelen waren het schadelijkst. Ze moesten allemaal uitgegraven worden, met als gevolg nog meer schade aan de begroeiing in het plantsoen.' De organisatie van de beeldenmanifestatie vond de kritiek schromelijk overdreven.

Volgens het Nieuwsblad van het Noorden kreeg de werkgroep Noorderplantsoen het verwijt dat ze het plantsoen als hun territorium zagen. Tja...vrijheid voor de kunsten? Of twintig ton rotte familie der nachtschade? Feit was wel dat de kunstenaars een vervolg van hun manifestatie niet uitsloten. Maar dan niet meer in het Noorderplantsoen.

'Lenin is na zijn plantsoenavontuur vaker op reis geweest. Hieronder zie je hem bij het Drents museum. Ook stond hij een tijd in Bad Nieuweschans. Hij heeft nu rust aan de Hamer en Sikellaan in Nieuw Beerta'

Bart Jongeling

En een kleurplaat voor als het echt te slecht weer is :)

Buitenles

Misschien herken je dit wel: Je zit op school en drijft van je stoel af, maar de meester of juf laat jullie niet buiten spelen. Er moet nu eenmaal aan spelling gewerkt worden en rekenen en aan de andere vakken. En dat moet binnen.

Maar heeft de meester of juf wel gelijk?

Hier zijn tips die je aan je meester of juf kunt geven om toch buiten te kunnen spelen én te leren!

1. Spelling estafette

De klas is verdeeld in twee groepen die in een rij staan. Er is een parcours uitgezet op het plein of in het park. De juf of meester fluistert een woord in het oor van het voorste kind in de rij. Dat kind schrijft het woord met stoepkrijt op de tegels. Als het woord goed gespeld is, mag het kind rennen. Het rent het parcours met het krijtje bij zich en geeft het door naar de tweede in de rij. Dat is toch zielig voor de slechte spellers kun je denken. Niet als dit kind geholpen mag worden door een hint van het kind achter hem of haar. Bovendien is een slechte speller misschien wel een heel harde renner. Die haalt die achterstand zo in!

2. Reken memory

De juf/meester of de kinderen die dit spel organiseren hebben op het plein of in het plantsoen kaartjes verstoppt. Op het ene kaartje staat de reken opgave, op het andere het antwoord. Een ander groepje gaat zoeken en moet de goede antwoorden bij de vragen zoeken.

3. Geschiedenis

Hiervoor moet je naar de zeeheldenbuurt. Dat is de wijk achter de Peizerweg, niet ver van onze buurt. In de wijk zijn van te voren foto's neergelegd van zeehelden met een beschrijving over hun leven. Alleen: hun namen staat er niet bij en ze liggen in de verkeerde straat! Jullie moeten de goede zeeheld bij de goede straat vinden en een selfie maken bij het goede straatnaambord. Een begeleider is hier wel handig. Ook moet jullie meester of juf van te voren al les hebben gegeven over zeehelden, anders wordt het iets te moeilijk.

4. Aardrijkskunde

Hoe is het eigenlijk gesteld met het klimaat in de stad? De klas is verdeeld in groepjes die iedere dag een thermometer controleert die ze ergens hebben neergelegd: in het plantsoen, bij een hoog gebouw, op een parkeerplaats...noem maar op. Controleer de thermometer twee weken lang, maak er een gemiddelde van en vergelijk de uitkomsten met elkaar. Overigens is dit ook rekenen, want je moet het gemiddelde uitrekenen. Ziezo, dat hoeven jullie ook al niet meer uit het rekenboekje te leren in een te warm klaslokaal...

5. Biologie

Biologie moet natuurlijk buiten. Dat kan niet eens binnen. Buiten is de natuur toch? Ga met je klas vogels of insecten tellen, de namen van dieren en planten opzoeken, de dikte van bomen meten, met schepnetjes in de sloot een klassenaquarium vullen en de diertjes benoemen of kikkervisjes kweken tot schattige kwakertjes. Meet eens de hoogte van een boom. Dat kan heel eenvoudig door jouw schaduw met die van de boom te vergelijken. Kijk hoe vaak jouw schaduw in die van de boom past. Als je weet hoe lang jij bent, weet je hoe hoog de boom is. Ook nu moet je weer rekenen.

6. Verkeer

Tja, dat moet natuurlijk ook buiten. Verdeel de klas in groepjes en observeer kruispunten: Zijn ze veilig genoeg? Zie je mensen die overtredingen maken? Kan je de hoeveelheid overtredingen tellen en een brief schrijven aan de gemeente (in de schaduw van een boom)? Hee, we doen weer aan taal! Meet eens hoe hard je op een fiets kan: zet buiten een test circuit uit en laat je medeleerlingen het circuit fietsen. Vergeet je stopwatch niet! Overigens is dit ook weer rekenen, want je moet het omzetten in kilometer per uur.

En als je juf of meester zegt dat dit allemaal niet kan, zeg dan maar dat ik zelf meester ben geweest en dat ik dit allemaal met klassen gedaan heb.

Groetjes van Buurtkrant Meester Bart

Er zit muziek in: de luit

Daar sta ik dan, bij een tramhalte in Amsterdam Osdorp met in mijn hand een zwarte koffer met bijzondere vorm. Een jongeman naast mij vraagt: “Wat zit er eigenlijk in die koffer?” Ik zeg dat er een luit in zit. Hij kijkt mij aan en vraagt: “Een wat.....?”

De luit is een vrij onbekend instrument. Vooral voor mensen die niet bekend zijn met oude klassieke muziek, zeg maar de muziek uit de periode van 1500 tot 1650. In de renaissance periode was de luit razend populair, vergelijkbaar met een elektrische gitaar of een saxofoon van nu.

Dit artikel is het eerste in een nieuwe Buurtkrant rubriek over muziekinstrumenten. Dat het eerste artikel over de luit gaat is voor de hand liggend, ik ben zelf namelijk luitist. Vanaf mijn twintiger jaren heb ik meer dan 30 jaar klassiek gitaar gespeeld. In 2011 kwam daar verandering in, toen ben ik overgestapt op het bespelen van de luit.

Waar komt de luit eigenlijk vandaan? De voorloper van de luit, de Oed, heeft zijn geboortegrond in Perzië, nu Iran. De Oed is een heel oud tokkelinstrument, waarschijnlijk meer dan 5000 jaar oud. De Oed heeft 6 snaren en hij wordt bespeeld met plectrum. In de 8e eeuw is dit instrument in Spanje en Portugal terecht gekomen. Waarschijnlijk meegenomen door de Moren vanuit Marocco. Op een gegeven moment kwam de Oed in handen van Franse en later Duitse bouwers van muziekinstrumenten. De officiële benaming van de luitbouwer is in het Frans: “luthier”. De naam van het instrument is afgeleid van “El Ud” = Lute, in het Nederlands “de luit”.

De luit hoort bij de familie van tokkelinstrumenten, dus broer/zus van bijvoorbeeld de harp, de mandoline of de gitaar. Soms

zegt men dat de gitaar zou afstammen van de luit. Dat is niet waar, de gitaar heeft een eigen “stamboom” met als grootvader de barokgitaar. Er bestaan meer soorten luit. Evenals bij strijk- instrumenten spreken we in “luiteland” van een trebbleluit (sopraan), een altluit, een tenorluit en een basluit. De meest gangbare luit is de tenorluit. In de 15e en 16e eeuw is de luit een razend populair instrument. Luitisten zwierven door Europa, de beste luitisten konden in dienst komen van een koning of koningin. Deze luitisten speelden vaak mee in het hoforkest, maar traden ook solo op. Het is bekend dat luitisten soms werden uitgenodigd om -- voor het slapen gaan -- voor de koning in de slaapkamer muziek te maken. Andere luitisten zwierven door Europa en boden hun diensten aan bij lagere adel in kastelen en buitenhuizen.

‘In de renaissance periode was de luit razend populair, vergelijkbaar met een elektrische gitaar of een saxofoon van nu.’

In de 2e helft van de 17e eeuw ontstaan er grotere luiten. De luit is dan in concurrentie met begeleidings-instrumenten als clavecimbel, spinet en clavicord, de voorlopers van de piano. Luitbouwers gingen de luit uitbreiden met extra snaren en een langere hals. Zo ontstaat de barokluit, die de vorm van een luit heeft maar uitgebreid met 4 of 5 bassnaren. Er worden ook luiten met een verlengde hals gebouwd. Dat zijn dan theorbes en aartsluiten, die een lengte van wel 2,5 meter kunnen hebben. Uiteindelijk heeft de luit – als begeleidings instrument – de concurrentiestrijd met clavecimbel en piano verloren. In de eerste helft van de 18e eeuw wordt de luit alleen nog bespeeld in kamermuziek, maar daarna is de luit uit het (romantische) muziekleven verdwenen.

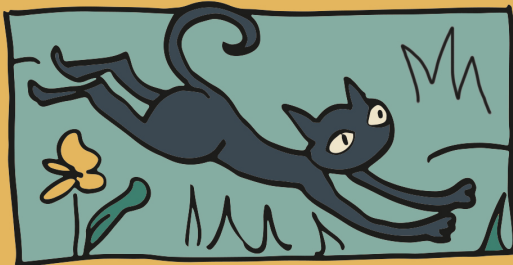
Dit blijft zo tot de jaren ‘60 van de vorige eeuw. Dan ontstaat er in Engeland een herontdekking van oude muziek en daarmee ook een revival van de luit. Een bekende naam in dit verband is die van Julian Bream. Er zijn weer luthiers, luitbouwers en met name in Engeland wordt de muziek van John Dowland herontdekt. Ook op het vaste land van Europa is een herwaardering van oude muziek aan de gang. Denk aan muziek van Marais Marais, Orlando di Lasso, Josquin de Prez, Christiaan Huijgens en nog veel meer. De luit heeft weer zijn plaats in het muziekleven hier en nu. Ik vind de luit het mooiste muziekinstrument, maar ja, dat vindt elke bespeler van zijn eigen instrument.

Hans Tulp (met luit op pagina één)

GEWOON HENK

EEN BIZONDERE DAG IN HET PLANTSOEN

DOOR JANNEKE HOEK

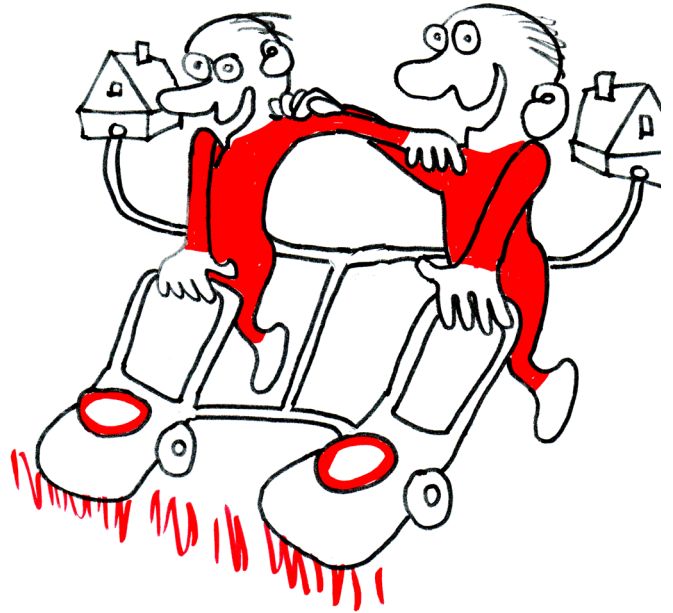
Wat doen wij met en voor onze burenen?

Dit artikel zou er niet gekomen zijn zonder de spontane reactie van Josefien Harmsen. Zij reageerde op de oproep van Bart in het vorige nummer om kopij voor het volgende BK nummer. Bart schreef: "Schrijf ons! We zijn je, namens de buurt, dankbaar! Als er één schaap over de dam is, volgen er meer." Welnu Josefien is dus de eerste, maar ze zal zeker niet de laatste zijn. Want de bedoeling van dit artikel is dat buurtbewoners – jullie dus -- ervaringen en voorbeelden insturen. Voorbeelden van, nou ja, dat is dus het onderwerp waarover ik in gesprek ben gegaan met Josefien.

‘Even een lekkende kraan repareren of de kat van vakantie vierende burenen verzorgen’

Josefien woont sinds 2010 in de Tuinbouwstraat. Een bovenwoning met uitzicht op de speeltuin en het spoor naar Sauwerd. Zij vindt dat zij het getroffen heeft met de buurt waar zij woont. In 2018 is Josefien actief betrokken geweest bij het G100 Oranjewijk project. Toen gingen 100 wijkbewoners – van zowel Oranjebuurt als NP-buurt – met elkaar in gesprek om de wijk voor bewoners mooier, groener en gezonder te maken. De leefbaarheid in onze buurten verbeteren, daar ging het om. Josefien vindt het jammer dat dit een eenmalig initiatief was. Het liefst had zij een kerngroep van buurtgenoten laten doorgaan. Doorgaan met ideeën voor verbetering van de leefbaarheid, maar het G100 Oranjewijk project stopte. Het project heeft in elk geval 2 concrete resultaten nagelaten: de Oranje Huiskamer (eerst naast de Jumbo, nu in het Buurtcentrum) en de Buurttuin (achter het Buurtcentrum).

Een thema dat Josefien al langere tijd bezighoudt, is positieve gezondheid. Er bestaat geen definitie van positieve gezondheid, daar is bewust voor gekozen. Het is meer een karakterschets, denk aan zaken als "lekker in je vel zitten", "zinnig leven", "zorgen voor jezelf" en "samen leuke dingen doen". In haar email aan de BK-redactie gaf zij haar idee als thema mee: hoe kan ik

(positief) gezond oud worden? En dan wat preciezer: hoe kan ik gezond oud worden samen met mijn buurtgenoten?

Want je vormt met je burenen toch een kleine gemeenschap. Je kunt iets voor elkaar betekenen, je kunt elkaar helpen en advies geven. Even een lekkende kraan repareren of de kat van vakantie vierende burenen verzorgen. In Twente hebben ze daar een heel mooi woord voor: Noaberschap. In het Fries noemen ze het "Mienskip", dat lijkt meer op gemeenschap.

De kern van Josefien's idee is: maak voorbeelden van "Noaberschap" zichtbaar in onze Buurtkrant. Want een goed voorbeeld doet volgen. Net als bij het G100 project ziet Josefien graag dat buurtbewoners voor elkaar in beweging komen, om een echte "Noaber" voor elkaar te zijn. De redactie heeft het idee van Josefien omarmd. Het is leuk om het "Noaberschap" in onze buurten zichtbaar te maken. Concreet betekent dit, dat jullie, lezers in actie moeten komen. Schrijf je ervaringen op en maak een foto van de situatie die je beschrijft. Om jullie wat te prikkelen, publiceren we hiernaast een voorbeeld.

Hans Tulp

Buren helpen Buren: de Baanstraat-app

Bewoners in de Baanstraat hebben een eigen straat-app. Om elkaar hulp te kunnen bieden als dat nodig is. Bijna iedereen in onze straat zit er in. Aan nieuwe bewoners vragen we zo snel mogelijk of ze in de app-groep willen. Bijna dagelijks passeren velerlei onderwerpen de revue. Bijvoorbeeld de vraag of iemand nog ruimte heeft op zijn/haar bezoekersvergunning. Je kunt ook iets met elkaar delen, bijvoorbeeld een filmpje van een in de tuin gespotte bonte specht.

Eén van de leukste app conversaties vond eens plaats vlak voor de kerstdagen. Het app-gesprek begon met een vraag van iemand die pas in de straat was komen wonen.

😊 #Durf te vragen: Heeft iemand misschien een stukje roomboter voor ons? Wat is nou een kerstontbijtje zonder roomboter??

😎 Ja, kom maar halen. Ik woon op nummer 38.

Ik heb genoeg roomboter in de koelkast, maar ik ben helaas niet thuis. (nr 40) 😊

Zoals ik mij herinner ging dit als volgt:

Ah, er werd aangebeld en er stond iemand op de stoep met een pakje roomboter. Zo ontzettend lief! Ik ben zo blij om in deze straat te wonen!

Dit voorbeeld van “Noaberschap” is ingebracht door:
Evelien van den Bos, uit de Baanstraat natuurlijk.

Wie, o wie deelt de volgende keer een voorbeeld van “Mienkip”? Mail het naar:

redactie@noorderplantsoenbuurt.nl

Passanten in het plantsoen

De dag dat ik dit schrijf is het 5 mei, een vrije middag ligt voor de boeg. Voor de rubriek 'Passanten' ga ik naar buiten, op weg naar het plantsoen want zo heet de rubriek. Eerst buig ik echter linksaf want Keuter's column miste de afgelopen editie en ik wil hem uitleggen hoe dat komt. Dus op naar de Zwarteweg, iedereen weet waar Mathieu woont. Althans, in mijn gedachten is hij in de buurt wereldberoemd.

Drie kwartier later - mijn luiheid wint het, ik zet mij neer op het eerste het beste bankje dat het plantsoen mij biedt, die met uitzicht op de Bres & Mahalo. Ik kijk even hoe laat het is, het is nog een dik uur wachten voor ik m'n Bres borrel kan nuttigen. Dat is goed, want de afgelopen drie kwartier deed ik voldoende inspiratie op om de rubriek mee te vullen. Ik heb helaas geen foto's van mijn ontmoetingen gemaakt, gelukkig hebben we Avelon om dit stukje achteraf van mooie foto's te voorzien!

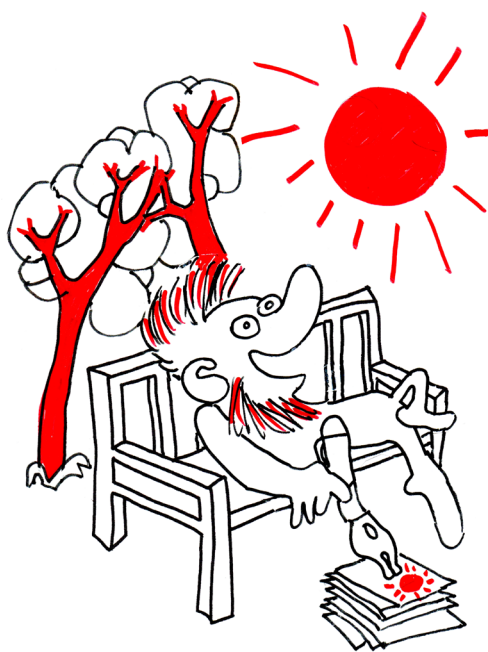
Wat een fantastisch bankje is dit! Het is dat ik wil schrijven, anders kan ik hier uren zitten observeren of zoals m'n 4 jarige dochter zei: 'Mooi de wereld bekijken.'

Vanmiddag geniet iedereen van het weer, terwijl ze wachten op donder en bliksem. 'Jij bent te dik,' hoor ik een vriend tegen z'n atletische vriend zeggen. Ze lachen om de grap terwijl ze mij passeren en het plantsoen in lopen. Ik raak snel afgeleid op dit ban... Oe er liep iemand langs die lekker rook!

Wat deed ik de afgelopen drie kwartier? De buurtkrant tiert welig in z'n redactieleden, maar kraakt helaas in enkele voegen. We zoeken dus naarstig een nieuwe vormgever en bieden onze excuses aan omdat we de redactiemail niet kunnen lezen (zie Puzzel voor uitleg). Vandaar dat Keuter z'n column de afgelopen editie niet verscheen en ik hem ging bezoeken. Mathieu heette mij van harte welkom in z'n huisje en na ons voorstellen, vergaapte ik mij aan de details in z'n woonkamer/keuken/atelier/DJ-plek. Hij werkte op dat moment aan een schitterend schilderij in opdracht en zag de verwondering op m'n gezicht over alles. 'Een rondleiding zou normaliter zo klaar zijn gezien het aantal vierkante meters, maar bij mij kan die uren duren,' grapte hij.

Na mijn bezoek aan Mathieu vervolgde ik m'n weg voor de passanten in het plantsoen. Onderweg kwam ik echter buurvrouw Nynke tegen en zij nam de tijd voor m'n vragen terwijl ze onderweg was naar wat anders. Zij was door haar behulpzaamheid in mijn ogen een toonbeeld van Noaberschap!

Nu is het dus drie kwartier later, ik zit op het bankje en wijzig de naam van de rubriek - 'Passanten onderweg naar het Plantsoen.'

Groenste Buurt

Deze zomer ondersteunt de gemeente weer de campagne om de tuinen te vergroenen: Tegel Eruit, Groen Erin. Daarbij helpt de gratis Tegeltaxi bij de afvoer van de tegels.

De Tegeltaxi van de gemeente Groningen rijdt de komende periode weer om uit de tuin gewipte tegels op te halen. De overtollige tegels kunnen op vaste data in mei, juni en juli worden aangeboden aan de gratis ophaalservice. Tegels vervangen door groen is niet alleen mooi, maar groen werkt ook verkoelend, helpt wateroverlast tegen te gaan en is goed voor de biodiversiteit.

De Tegeltaxi, een vrachtauto van de gemeente, rijdt op vastgestelde dinsdagen een route door verschillende wijken. De planning staat op de website duurzaamgroningen.nl/acties. Tot 20 m² tegels kun je aanmelden voor afvoer. De stenen moeten op een straathoek worden neergelegd en zodanig dat de grijper van de vrachtauto ze goed kan oppakken. Daarna worden ze gerecycled.

Oude tegels zijn ook geschikt voor hergebruik in de eigen tuin, voor bijvoorbeeld een plantenbak of een border. Zand neemt de Tegeltaxi niet mee. Het advies is het zand om te spitten met tuinaarde, er een hoogteverschil mee in de tuin te maken of het weg te geven. Wie meer dan 20 m² verharding uit de tuin verwijdert en vervangt door groen, kan bij de gemeente subsidie aanvragen.

Kijk daarvoor op duurzaamgroningen.nl/tuin-en-omgeving.

**‘Gratis tegeltaxi
in mei, juni, juli’**

Over Groenste Buurt

Het Groenste Buurt Team ijvert voor het vergroenen en verduurzamen van de Noorderplantsoenbuurt. Het team wordt gevormd door vrijwilligers, buurtbewoners met belangstelling voor ‘groen’ en ‘duurzaam’ in de breedste zin van het woord. We werken geregeld samen met de gemeente en lokale coöperaties. Onderwerpen zijn bijvoorbeeld: energiebesparing,

groene beplanting in de straat, in de buurt of op het dak, duurzame acties, informatie en bewustwording.

Blijf op de hoogte en meld je aan voor de digitale nieuwsbrief; stuur een mail naar: groenstebuurt@gmail.com en je ontvangt de volgende editie in je inbox. Wil je meedoen met het

Groenste Buurt Team? Stuur een berichtje en we nemen contact met je op.
over ons

Volg ons op Facebook, Twitter en www.groenstebuurt.nl

NK TEGELWIPPEN

De ophaalservice met de TegelTaxi van de gemeente Groningen is ter ondersteuning van de actie NK Tegelwippen. Van 21 maart tot en met 31 oktober doet Groningen hier net als veel andere gemeenten aan mee. Groningen gaat de strijd met ze aan door zoveel mogelijk tegels te wippen. Het aantal verwijderde tegels kan worden doorgegeven op de website nk-tegelwippen.nl. Zo kan Groningen hoog op de ranglijst eindigen. Er is ook een hoger doel. Wanneer tegels worden vervangen door gras, bloemperken, bomen en geveltuinen, wordt Groningen klimaatbestendiger, behaaglijker voor insecten en dieren, koeler op warme dagen én veel mooier.

Draag je steentje bij

Heb je tegels gewipt en vervangen door groen? Geef ze op, dan worden ze bij de Tegelteller van je gemeente opgeteld. Dan wip je mee voor de nationale Tegelteller. Vorig jaar zijn er bijna 37.000 tegels in de gemeente Groningen gewipt – dat zou dit jaar toch ook moeten lukken... of nog meer?

Wil je weten welk groen je het beste kan planten? Tips en info vind je op de website www.nk-tegelwippen.nl

Hoe groot is een tegel?

Een tegel is 30×30 cm. Alle stenen die kleiner of groter zijn moeten dus worden omgerekend naar dit formaat. Er gaan 11 tegels in een vierkante meter.

Wipper van de maand

Doe je best op een mooie foto, want wie weet word jij wel de Wipper van de Maand! Kijk voor meer info en doorgeven van jouw aantal tegels op de website www.nk-tegelwippen.nl

Teamversterking met projectleider Laura Wevers

De Groenste Buurt-commissie bestaat uit vrijwilligers uit de buurt. Voor onze plannen en activiteiten kunnen we professionele hulp goed gebruiken. Daarvoor schakelen we, met ondersteuning van de gemeente, een projectleider in. Onlangs is Laura van start gegaan. Ze stelt zich hier kort voor – goede kans dat je haar het komende jaar tegenkomt bij een van onze activiteiten.

Hoi! Ik ben Laura Wevers en ik ben afgelopen maand begonnen bij de Groenste Buurt als projectleider. Ik woon samen met mijn vriend vlakbij de Noorderplantsoenbuurt en we wandelen regelmatig door de wijk en het plantsoen. Als ik niet in Groningen ben, is de kans groot dat ik ergens op het water dobber met mijn zeilbootje. Ik ben dus graag buiten en begeef me het liefste in een natuurlijke omgeving. Vanuit die passie voor buiten ben ik ook mijn interesse in duurzaamheid gaan ontwikkelen. Nadat ik vorig jaar ben afgestudeerd, ben ik gelijk de groene en duurzame wereld ingerold. Ik hou me voornamelijk bezig met coöperatieve energieprojecten en ik vind het mooi dat een gemeenschap zich samen in wil zetten voor de energietransitie. De Groenste Buurt draagt de verduurzaming en vergroening samen, en daar help ik graag aan mee.

Eye Catchers

Onderhoud & Schilderwerken

Schilder-, behang-,
onderhouds en
renovatiewerken,
houtrotreparatie,
wandafwerking,
vloercoating en
kleuradvies

Vincent Veenstra
eyecatchersonderhoud@outlook.com
06-54796642

RIJWIELHUIS
LUUK WESTERKAMP

Voor al uw

nieuwe fietsen
gebruikte fietsen
onderdelen
reparaties
goed advies

GAZELLE

Moesstraat 52 9717 JX Groningen
tel. (050) 571 33 47

Arokaya thai massage

U kunt hier terecht voor :

- Traditionele Thai Massage
- Sport Massage
- Ontspannende Olie Massage
- Kruidenstempel Massage

Prijslijst

30 minuten 25 euro
60 minuten 45 euro
90 minuten 65 euro
120 minuten 85 euro

Openingstijden: Ma t/m Za 11:00 - 22:00. Zondag gesloten.

Kloosterstraat 1A 9717 LA Groningen

U kunt alleen telefonisch afspreken: 06 18843545.

Titia de Groot
sensi-therapie

- stress vermindering
- burn-out behandeling
- voedingsadvies
- energetisch werk
- trauma behandeling
en nog veel meer

Info@praktijkderozentuin.nl

praktijkderozentuin.nl

06-17625974

Koninginnelaan 97a, Groningen

Zangles!

- * voor jong en oud
- * o.a. pop, jazz, lichte muziek
- * beginners en gevorderden
- * veilig zingen met spatschermen
en veel frisse lucht
- * aan het mooie Noorderplantsoen

Meer informatie: www.isoldevanmeerwijk.nl/zangles

06 239 439 34

info@kidvanhees.nl

Koninginnelaan 35, 9717 BN Groningen
tel. 06 42 92 00 12, terluinuitvaart.nl

BROODJESHUIS CROSSROADS

Kerklaan 66 (t.o. de Coop supermarkt)
Geopend di t/m zat 11.00-17.00

Vergaderlunch, Broodjes online bestellen.
Complete menulijst en informatie kijk op:

www.broodjegroningen.nl

Voor een verzorgd kapsel

Nw. Ebbingestraat 153
Groningen
t.o. Noorderplantsoen
Ook volgens afspraak
Telefoon (050) 573 12 61

GLASMEESTERS

Ga voor éxtra duurzaam met ECLAZ ONE glas.

10% betere isolatie ten opzichte van normaal HR++ glas.

Ontvang meer informatie.

www.glas-meesters.nl

Spelenderwijs leren pianospelen

Pianoles en improvisatiespel voor alle leeftijden: Op ontspannen en creatieve wijze les volgen, in dialoog met jouw vragen en muziekinteresse.

Bij ervaren docent en pianist/ improvisator:
Verlengde Grachtstraat 33 • 06-13 56 92 87

PIANOLESOPMAATGRONINGEN.NL • COERTHUIJSMAN@GMAIL.COM

ONS AANBOD:

- PERSONAL TRAINING
- EMS
- SMALL GROUP TRAINING
- GROEPSLESSEN
- FLEXIBELE ABONNEMENTEN
- MYBODY ANALYSE
- VOEDINGSADVIES

PROEFMAAND: GRATIS GROEPSLESSEN
INTRODUCTIE PT: 3 SESSIES VOOR €45
INTRODUCTIE EMS: 3 SESSIES VOOR €25

WWW.MYGYMGRONINGEN.NL // INFO@MYGYMGRONINGEN.NL //
AKKERSTRAAT 97A, 9717KZ GRONINGEN // 0645839477

De Wilde Slager: een winkel, een keuken, een slagerij, een proeflokaal, een school. De enige plek in Groningen waar u wild kunt kopen, bereiden, voelen, ontdekken, aanraken, ruiken en proeven.

📧 @dewildeslager

📱 /dewildeslager

📷 /dewildeslager

Nieuwe Kerkhof 10
Groningen

Tel +316 23 88 5232

www.dewildeslager.nl

Massagepraktijk Groningen

Bij Massagepraktijk Groningen kunt u, op afspraak, terecht voor:

klassieke massage
sportmassage
stoelshiatsu
stretching
kinesio taping

Voor een afspraak of meer informatie kunt u contact opnemen met:
John Molenaar
gediplomeerd sport- en stoelmasseur

06 - 54654770

info@massagepraktijkgroningen.nl

www.massagepraktijkgroningen.nl

praktijkadres:
Tuinbouwstraat 166
GRONINGEN

studentenkorting op vertoon van collegekaart

John Otto

Kerklaan 57
9717 HB Groningen

Tel: 06-20978190

e-mail: jhotto@home.nl

- Elektra
- Loodgieter
- Koper- en zinkwerken

Woonzorgcentrum De Ebbingepoort

- Een modern en gezellig woonzorgcentrum aan de rand van de Binnenstad
- Complete zorg op maat
- Zorg en ondersteuning voor het welzijn aan zelfstandig wonende ouderen
- Wijkrestaurant voor 55+ (vers uit eigen keuken en alle dagen van de week!)
- Dagverzorging
- Kortdurende opname (voor als het thuis eventjes niet meer gaat)

Kom gerust eens langs om te kijken, of bel even voor een afspraak!

We zoeken weer enthousiaste vrijwilligers (bijvoorbeeld in de koffiezaal), het bezoeken van bewoners, het helpen in de huiskamers, het rijden in onze bus).

Noorderbinnensingel 2, 9712 XA Groningen, tel. 050-3139590

Info via: www.thuiszorggroningen.nl naar de link: wonen en zorg.

Van de coöperatie

De Groenste Buurt heeft, naast het informelere vrijwilligerteam, ook een officiële coöperatie. Compleet met bestuur en ALV's. In de coöperatie worden vooral formele en financiële afspraken met derde partijen met wie we samenwerken, geregeld.

Op 22 mei heeft de Coöperatie Groenste Buurt Noorderplantsoenbuurt tijdens de Algemene Ledenvergadering (ALV) het resultaat van 2022 besproken. Het was een

mooi jaar met veel resultaat: het energiegebruik van de buurt is verder teruggelopen! Dit werd natuurlijk mede gemotiveerd door de hoge energie prijzen waardoor de meesten van ons nog bewuster ons gedrag hebben aangepast. Als het moet, dan kan het dus gewoon met minder door bijvoorbeeld de temperatuur

Wist je dat in 2022:

- Er 2269 zonnepanelen lagen in de Noorderplantsoenbuurt?
- Dat er bijna 20% meer zonnepanelen op de daken lagen dan in 2014?
- Dat is ongeveer 2/3 paneel per bewoner in 2022
- Die 2269 zonnepanelen verspreid lagen over 327 huizen?
- Dat dus 15% van de huizen in de buurt zonnepanelen hadden in 2022?
- Er met die 2269 panelen 982 kWp aan geïnstalleerd vermogen ligt?
- Er 13% aardgas is bespaard in de Noorderplantsoenbuurt ten opzichte van 2014?
- De GB Energiecoaches 88 warmtescans in de buurt hebben uitgevoerd?
- De GB Fixers in 23 huizen in de buurt energiebesparende klussen gefixt hebben?

van de verwarming lager te zetten. In de “Wist u dat?” in dit katern staat nog een aantal leuke resultaten genoemd.

Op de website www.groenstebuurt.nl vind je het vastgestelde Jaarverslag 2022 terug.

Zicht op zonnepanelen Noorderstation

Al sinds langere tijd werken we aan onze ambitie om ‘ons’ Noorderstation in te zetten voor duurzame energie opwekking. Die fraaie station overkapping leent zich uitstekend voor zonnepanelen, hadden we bedacht.

Dus was de tocht ingezet naar resultaat. ProRail, die het voor het zeggen heeft op het NS-station, stond welwillend tegenover het idee en ging intern aan de slag om één en ander te onderzoeken en in beweging te zetten. We wisten: dit was niet zomaar geregeld, zeker als je de eerste bent bij dit soort nieuwe

plannenmakerij. Dit moest z'n weg vinden in de burelen. Natuurlijk kwam er van alles tussendoor waardoor ons initiatief niet meer boven op de stapel van prioriteiten lag (denk alleen al aan de corona-perikelen).

Maar dán! Het verstrijken van de tijd kan ook in je voordeel werken. Immers, de verduurzaming van energiegebruik staat inmiddels bij letterlijk iedereen hoog op de agenda - zeker bij (semi)overheidsorganisaties. Onlangs had onze voorzitter weer contact met ProRail: er komt beweging in de zaak, men kijkt nu naar de inpassing en uitvoering van het project, het gaat gebeuren! Heuglijk nieuws!

Wordt vervolgd...

Het menselijk ecosysteem

Zoals al eerder in de buurtkrant vermeld, is het bureau Agents of Change bezig met ideeën om de overlast in het Noorderplantsoen tegen te gaan. Daarover sprak ik met Margo van der Wolf, mede oprichter van dit bedrijf in de Oude Boteringestraat dat veranderingsprocessen in gang brengt en faciliteert. Met een kloek kop thee zakte ik weg in een comfortabele Chesterfield bank met Margo tegenover me.

Inmiddels zijn zij een jaar bezig om de uitdagingen rond het Noorderplantsoen in kaart te brengen: eerst met kleine bijeenkomsten en later met een grotere groep betrokkenen.

‘Het is eigenlijk begonnen doordat we waren uitgenodigd door de gemeente Groningen om een lezing te geven over complexe vraagstukken. We kwamen toen zelf met het Noorderplantsoen als voorbeeld,’ aldus Margo. ‘Net zoals het plantsoen een natuurlijk ecosysteem is, bestaat er een ecosysteem van omwonenden en plantsoengebruikers. Van hondenbezitters, wandelaars tot studenten en bootcampers. Binnen dat systeem viel het ons op, na het bestuderen van artikelen en items in de media, dat het een aantal jaren op dezelfde manier verliep. Er moesten meer prullenbakken komen, goedwillende burgers gingen het plantsoen schoonmaken, maar de overlast bleef. Aanvankelijk wilden we dit probleem alleen gebruiken als voorbeeld in onze lezing, maar dit veranderde in een concrete doelstelling. Onze vraag werd dus: hoe kunnen we op een andere manier naar de kwestie kijken en op die manier komen tot duurzame oplossingen?’

Agents of change gebruikt voor het hele proces de term: ‘so-

ciaal lab.’ Daarbinnen zit het zogeheten informatielab, waarin Agents of Change data verzamelt vanuit de betrokkenen, maar ze verschaffen zelf ook informatie. Dan zijn er maaklabs, die bestaan uit bijeenkomsten die gericht zijn op het doen: het samen met de betrokkenen ontwerpen van een situatie die (gedrags)verandering stimuleert.

Margo: ‘Zo is er laatst ook één geweest over het honden losloopgebied. Toen gingen we, binnen de kaders die de gemeente aangaf, aan het werk. Er kwamen vragen langs als: zou er een route kunnen komen in de vorm van een achtje, kunnen er extra bankjes komen of een plek met zand voor de honden? Want in het maaklab bespreken we niet alleen, we maken.’

Daarna volgt het uittesten in de praktijk: werkt het op die manier? *‘Zo wordt er nagedacht over een tijdelijk object op het nieuw ingezaaide gras bij Zondag,’ aldus Margo. ‘Wat dat concreet zal zijn daar is iedereen die erbij betrokken is, nog niet uit. Het criterium is alleen dat het object op een organische manier tot gedragsverandering leidt.’* En met organisch bedoelt Margot dat mensen zonder regels van bovenaf zich automatisch gedragen zoals op het gazon de bedoeling is.

Op het moment van het schrijven van dit artikel komt er nog een maaklab. De betrokkenen gaan daarin verder aan de slag met parkstewards, automatische gedragsverandering, maar ook met het tijdelijke object. We houden jullie vanuit de buurtkrant op de hoogte.

Bart Jongeling

Vaak blijft het na een actie of publieke onrust over de toekomst van onze mooie buurt, stil. Vandaar dat ik mij gewapend met mijn dictafoon app, op een druilerige maandagavond naar het huis van Johanz Westerman begeef. Hij is de initiatiefnemer van het blafprotest, die behoud van de huidige honden loslooprouten in het plantsoen tot doel had.

Johanz, bekend dance-producer en docent bij Minerva-Academie voor Popcultuur, nodigt mij uit in zijn gezellige huis boven zijn studio vol met vintage synthesizers en apparatuur. Bovenaan de trap staren vier paar goeie dierenogen mij aan; Een streepjeskat, een zwart logeerkondje en twee hazewinden. Als ik op de bank plaatsneem, klimt een hazewind bij me en legt meteen zijn kop op mijn schoot om zich te laten kroelen. Als ik hier even mee stop kijkt hij me vragend aan, alsof hij zeggen wil: 'Ga hiermee door...'

Maar ik ben natuurlijk bij Johanz met de vraag: hoe staat het met het blafprotest?

Johanz wil eerst graag wat kwijt over het ontstaan van zijn initiatief. De boel is volgens hem op scherp gezet door de te snelle besluitvorming rond het losloopegebied. In het gesprek dat hij had met wethouder Mirjam Wijnja (GL), samen met Stieneke van Heerikhuizen van hondvriendelijk Groningen, beaamde de wethouder dit ook.

Ook overheerst bij hem het gevoel niet gehoord te worden in de communicatie over de kwestie. 'Ik ben in wezen op zoek naar de-escalatie,' aldus Johanz. 'Denk niet dat ik de problemen van omwonenden niet serieus neem. Blaffende honden kunnen heel vervelend zijn. Ik ben ervan overtuigd dat de meerderheid van de hondenbezitters in onze wijk dezelfde mening hebben. Maar het gaat erom hoe je elkaar erop kan aanspreken.'

Johanz wil weten hoe het nu is met de overlast, afgezien van dat het volgens hem gaat om een handjevol notaire klagers. 'Volgens mij is de overlast in het algemeen al drastisch afgenomen. Beslissingen werden in de coronatijd gemaakt, toen het Noorderplantsoen een belangrijke, veilige, ontmoetingsplek werd. De druk van de gehele stad lag op het plantsoen. Iedereen ging daar toen heen om zijn hond uit te laten, met een bekertje koffie erbij en een leuk gesprek aan de statafel.'

Johanz en Stieneke legden daarom een aantal plannen voor

aan de wethouder. Eén ervan is: sociale controle. Uit eerdere bijeenkomsten met bewoners is een idee gekomen: zij denken aan een soort van stewards..

Johanz: 'Eigenlijk zijn wij dat al een beetje. Hondenbezitters hebben een lange traditie hierin. Zij dragen bij aan de sociale veiligheid. Ook al regent het of is het donker, hondenbezitters zijn er altijd. Als de ogen en oren van het plantsoen. In de jaren 80 spraken ze de junks al aan op rondslingerende naalden en die ruimden ze dan op'

Het tweede idee is: borden met spelregels. Ik vertel Johanz dat die er al zijn (namelijk het bord aan de Leliesingel) maar hij zat meer te denken aan borden op specifieke plekken. De barbecue plekken krijgen dan een eigen bord, maar ook de losloopegebieden met hun eigen specifieke gedragscodes. Zodat je elkaar ook kunt aanspreken.

'Als daar duidelijk opstaat dat een groep blaffende honden onwenselijk is vanwege het veroorzaken van hinder bij de burens, dan kunnen mensen elkaar erop wijzen, refererend aan het bord. Ik ben namelijk niet tegen regels! Gedragsregels kunnen voorkomen dat mensen recht tegenover elkaar komen te staan. Make rules, not war. Wat te denken van tijdvakken waarin honden los mogen lopen? Op zondag niet voor tien uur bijvoorbeeld. En: als je koffie drinkt bij het restaurant Zondag hou je je hond aangelijnd. Daar moet je met elkaar afspraken over maken en dat verzegel je dan op een duidelijk zichtbare plek.'

Ten derde opperden Johanz en Stieneke bij de wethouder dat een verdere verkrumming van de loslooperoutes juist het probleem kan vergroten van 'ophopingen' van spelende en blaffende honden.

Johanz zegt hierover: 'Stieneke en Hondvriendelijk Groningen zijn destijds niet over een nacht ijs gegaan met het bedenken van de loslooperoutes. Daar zijn pilots aan vooraf gegaan en er is degelijk onderzoek geweest door de gemeente. Dan moet je niet al te makkelijk op basis van een paar klachten gedeeltelijk een streep door die route zetten. Het klinkt misschien raar, maar juist het uitbreiden van de loslooperoute kan een oplossing zijn. Door bijvoorbeeld een nieuwe rondloop route te creëren, door terug te mogen lopen via het pad langs de koepel of te zorgen dat de routes aaneengesloten raken. Denk ook aan zwemplaatsen elders in het plantsoen. Meer loslooperoutes stimuleren om door te lopen en zorgen voor meer spreiding, waardoor overlast beperkt blijft. Dat willen we namelijk allemaal.'

Klustips

Probleem: je wilt iets maken wat rond is, zoals een katten of hondenmand, een lamp of een wasmand.

Je hebt misschien wel eens een boekenkast gemaakt of een opbergkist. Het makkelijke daarvan is, dat deze voorwerpen een vierkante of rechthoekige vorm hebben.

Als we iets ronds willen, spoeden we ons al snel naar handelaar en in artikelen die soms klem komen te zitten in het Suezkanaal. Vaak zijn die spullen van niet al te beste kwaliteit, omdat karton nu eenmaal gemakkelijker rond te maken is dan bijvoorbeeld multiplex. Een katten krabpaal gaat daardoor niet lang mee.

De oplossing: een drumstel op de kop tikken op Marktplaats of bij de kringloopwinkel en dat ombouwen tot wat je voor ogen hebt. Er is een massaal aanbod van deze instrumenten. Vaak zijn het corona weesjes of bleek het drummende kind motorisch gestoord of game verslaafd en de burens niet zo vergevingsgezind als men dacht.

‘Maar een drumstel verzagen is toch zonde?!’ zou je zeggen. Dat valt erg mee. Als je in een trommel kijkt, zie je al vrij snel

of je hem zonder wroeging een tweede leven kan geven. Het metaal dat het vel moet spannen is bijvoorbeeld verroest. Het hout van de trommels kan splinterig zijn. Of de coating om de

‘Deze hondenmand rocks! Geschikt voor honden tot maatje herdershond’

trommels bobbelt of laat los. Kinderdrumstellen hebben vaak velspanners en draagbouten van blik, waardoor ze klinken alsof je een stoeptegel in een lege container gooit. Of zoals de herkenningstune van Netflix: Padámmmm....

Je kunt er voor kiezen om de trommels een trommel-look te laten houden door het ijzerwerk te laten zitten. Je kunt de trommel ook bekleden met stof of je kunt hem verven.

Bart Jongeling

Puzzel

Stuur de oplossing van onderstaande puzzel voor 22 augustus op naar redactie@noorderplantsoenbuurt.nl en vermeld daarbij ook uw naam en adres.

Inzenders maken kans op een mooi werk van beeldend kunstenaar&illustrator Janneke Hoek, van de rubriek 'Kunst van het maken – de cartoon Henk'!

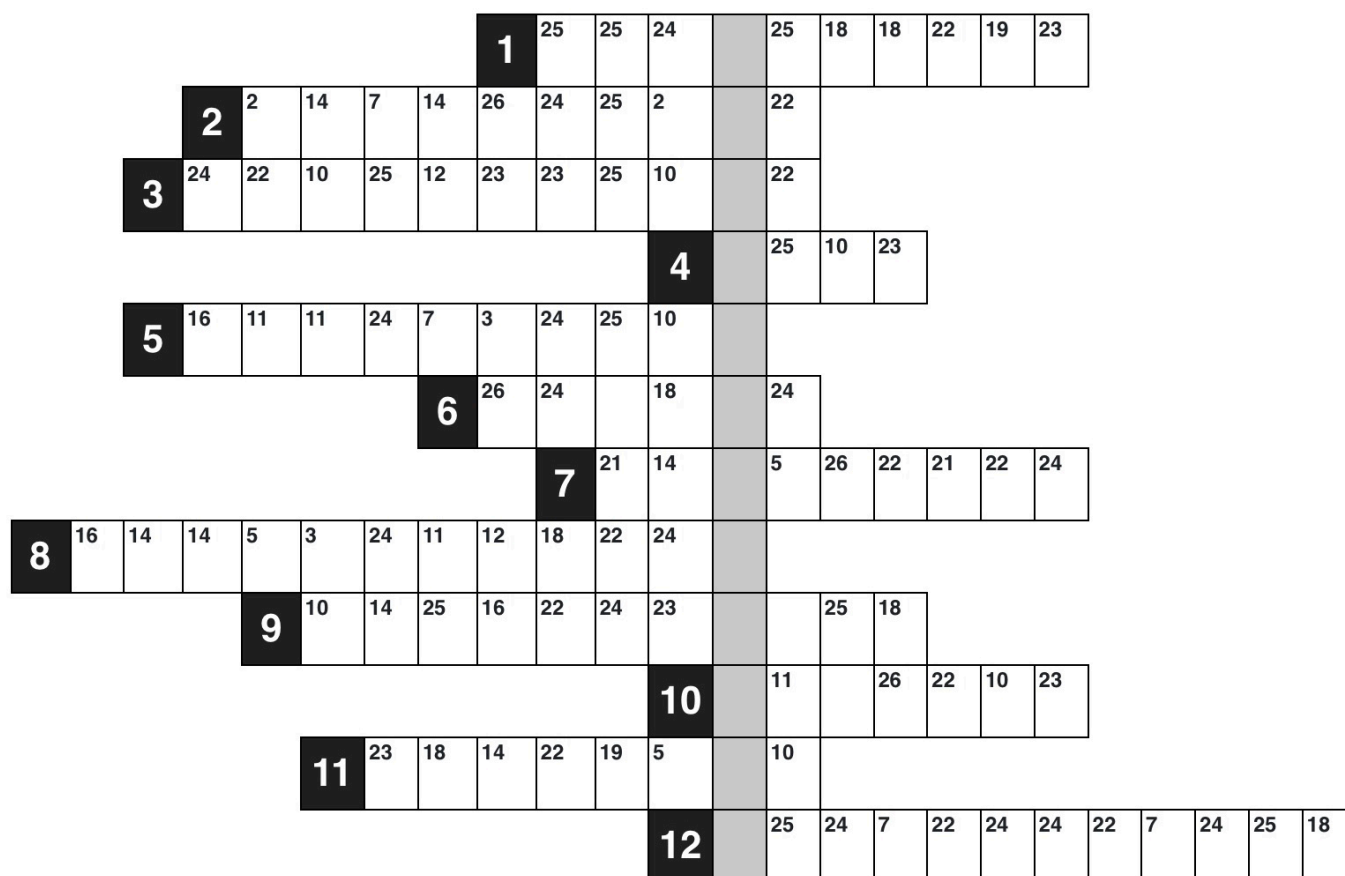
Wij wensen u veel wijsheid bij het oplossen van deze puzzel.

Uitkomst en winnaar puzzel lentenummer 2023

De oplossing van de plantsoenpuzzel uit het lentenummer kunnen we nog niet bekendmaken vanwege e-mail problemen.

Daarom roepen we u op om uw inzending alsnog te versturen naar: redactie@noorderplantsoenbuurt.nl

Dan maken we in de herfst editie de winnaar en de prijs bekend! Onze excuses voor het ongemak, het blijft mensenwerk.

Filippine

1. Werden naar Lenin gegoooid
2. De uit de hand gelopen hobby van Avelon.
3. De luit was de saxofoon van de
4. Hebben tulpen namen? Deze nieuwe aanwinst wel!
5. Voor je neus.
6. Me too momentje van zwerfafval.
7. Helpt buurtkrant uit de brand
8. Hippen omhoog tegen de stam
9. Als burens niet naar de rijdende rechter hoeven
10. Achternaam van componist Christian
11. Achternaam van buurtdichteres
12. Bewaarplaats voor staalpillen.

Gezapige JackPot.com

Xander Niezing
www.xanderniezing.nl

Tonny van Leeuwenlaan 39
9731 KH Groningen
Telefoon (050) 314 41 70

Carla van der Burg
Uitvaartverzorging

T 050 318 66 36
www.carlavandenburg.nl
www.kinderuitvaart-groningen.nl
Samen Zorgvuldig Passend

BRAMBLE
WIJN- & COCKTAILBAR

De lekkerste cocktails en wijnen in
het leukste en gezelligste huiskamercafé
aan het Noorderplantsoen!

NOORDERSTATIONSSTRAAT 2, INFO@BRAMBLEGRONINGEN.NL

PLUS

Cafetaria
“Kerkklaan”

Het adres voor uw friet, snacks, (stok)broodjes, (soft)ijs en Milkshakes
Daarnaast hebben we een ruim aanbod aan menu's. Probeer ook eens
onze zelfgemaakte eierbal, hamburger, kipsaté of gehaktbal!

U bent van harte welkom en we zien u graag terug!

Fung Luk en Cuiwei Ji

Kerkklaan 5, 9717 HA Groningen, 050-8507428 | Openingstijden:
ma 16:00-22:30 . di t/m vrij 12:00-23:00 . za 14:00-23:00 . zo 14:00-22:30

Het Juridisch Spreekuur

Gratis juridisch advies

De medewerkers van Het Juridisch Spreekuur staan elke dag voor u klaar op verschillende locaties in Groningen.

Heeft u een juridisch probleem en komt u er zelf niet uit dan helpen wij u graag!

U kunt bij ons terecht met vragen over huur, consumentenkoop, verzekeringen, erfenissen en vele andere kwesties.

Voor meer informatie en voor het maken van een afspraak kunt u terecht op onze website:
hetjuridischspreekuur.nl

Maandag 16.30 - 17.30 Oranjewijk
Dinsdag 17.00 - 18.00 Helpman Hoogkerk
Woensdag 17.00 - 18.00 Onder de bogen Paddepoel
Donderdag 17.00 - 18.00 De Wijert Noorderplantsoen
Vrijdag 17.00 - 18.00 Oosterparkwijk

Heeft u een juridische vraag?
Loop gerust binnen, want ook zonder afspraak bent u bij ons van harte welkom.

KAPSALON FAYA

050 364 6273

Gr Kruisstraat 73
050 314 43 60

www.eetcafe-lambik.nl

DAGMENU € 9,75

OPEN DINSDAG T/M ZONDAG VANAF 14 UUR

Eetcafé Lambik

de
BRES
19 85
CAFE • BILJART
NO MORE, NO LESS

IEDERE DAG OPEN VANAF 16:00

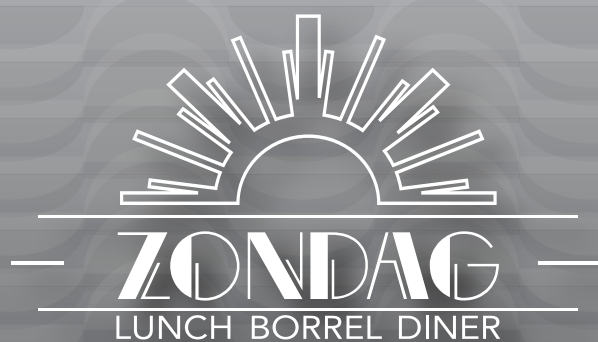
HOEK KERKLAAN - GRACHTSTRAAT

WWW.CAFEDEBRES.NL

FACEBOOK.COM/CAFEDEBRES

INSTAGRAM.COM/CAFEDEBRES

CAFEDEBRES@GMAIL.COM

Met deze bon bij twee glazen bier of wijn **gratis portie bitterballen**

N

Noorderplantsoenbuurt.nl